

Septembercirculaire 2023 gemeentefonds -> effecten gemeente Dinkelland

Algemeen

Meestal verschijnen jaarlijks drie circulaire. In mei, september en december. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september van de vertaling van de Miljoenennota, december rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. Deze circulaire bevat informatie over bijwerken van het accres en een voorschot op de onderschrijving van het BTW compensatiefonds.

De belangrijkste onderwerpen in deze septembercirculaire zijn:

- Bijwerken van het volume accres voor 2027 en 2028
- Bijwerken van het loon en prijsontwikkeling accres van 2024 tot en met 2028
- Een voorschot op de onderschrijving van het BTW-compensatiefonds (BCF)
- In 2027 wordt € 76 miljoen van de 1 miljard (structurele rijksbijdrage vanaf 2027) afgestort in het BTW-compensatiefonds.
- Zeven taakmutaties, waaronder de taakmutaties voor een loon- en prijsbijstelling jeugdzorg

Hoogte en omvang algemene uitkering

De hoogte en omvang van de algemene uitkering uit de septembercirculaire 2023 laat het volgende meerjarige verloop zien:

gemeente Dinkelland	2023	2024	2025	2026	2027
stand meicirculaire 2023	43.131	46.474	48.990	46.548	47.542
stand septembercirculaire 2023	43.378	46.889	49.105	46.471	48.018
Saldo -> hogere algemene uitkering	247	415	115	-77	476

Accres

Sinds de meicirculaire 2022 is het volume deel bevroren tot en met 2025. Vooruitlopend op een nieuwe financieringssysteem is er in de septembercirculaire 2022 eenmalig 1 miljard extra beschikbaar gesteld in 2026. Hierdoor staat het volumedeel vast tot en met 2026. Bij de voorjaarsnota is dit bedrag vanaf 2027 structureel gemaakt en is besloten de volumeontwikkeling vanaf 2027 te indexeren op basis van een historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp).

De mutaties ten opzichte van de meicirculaire 2023 zijn als volgt:

Per jaar	Cumulatief
- 2024: € 434 miljoen	€ 434 miljoen
- 2025: -/- € 63 miljoen	€ 371 miljoen
- 2026: € 20 miljoen	€ 391 miljoen
- 2027:-/- € 100 miljoen	€ 291 miljoen
- 2028: -/- 259 miljoen	€ 32 miljoen

Loon- en prijsdeel

Voor de jaren tot en met 2026 bepaalt de CPB raming van de loonvoet sector overheid, de index voor materiele overheidsconsumptie en overheidsinvesteringen de index voor loon- en prijsontwikkeling. Vanaf 2027 volgt de indexatie voor inflatie de prijs bbb van het lopend jaar. In de septembercirculaire 2023 zijn de LPO accessen voor de jaren 204 tot en met 2028 bijgewerkt.

te ramen (stel)posten	2023	2024	2025	2026	2027
- stelpost looncompensatie	0	-340	-460	-550	-550
- stelpost prijscompensatie	0	0	0	0	0
- loon- en prijsbijstelling jeugdzorg	0	-50	-30	0	0
- Participatie	-31	-28	-26	-24	-22
Totaal te ramen (stel)posten	-31	-418	-516	-574	-572

BTW-Compensatie Fonds (BCF)

Het BCF-plafond bedraagt € 3,9 miljard voor gemeenten in 2023. Als de gezamenlijke declaraties onder het plafond blijven wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding van het plafond volgt een uitname. Het plafond muteert jaarlijks met het accrespercentage.

Door de bevrozing van het accres in 2023 tot en met 2025 is het plafond in die jaren ook gefixeerd. In het systeem is opgenomen dat jaarlijks bij de septembercirculaire een voorschot wordt verstrekt op de verwachte onderschrijding van dat kalenderjaar. In de meicirculaire volgend op het kalenderjaar volgt dan de afrekening. In deze circulaire bedraagt het voorschot voor het jaar 2023 € 359 miljoen. Voor de gemeente Dinkelland betreft dit een bedrag van € 430.000.

De taakmutaties die in de septembercirculaire 2023 zijn benoemd en die van toepassing zijn op de gemeente Dinkelland zijn:

te ramen taakmutaties	2023	2024	2025	2026	2027
Europese richtlijn energieprestatie gebouwen	-7	-7	-8	-8	-8
Handhaving energielabel C kantoren	-2	-2	-2	2	2
Effect overheveling brede regeling combinatiefuncties		-4	-4	-4	-4
Bijzondere Bijstand en vroegsignalering	0	-34	0	0	0
Rijksvaccinatieprogramma	0	-5	-5	-5	-5
Veilig wonen	-7	-7	-7	-7	0
Totaal te ramen taakmutaties	-16	-59	-26	-22	-15

Europese richtlijn energieprestatie gebouwen

De algemene uitkering wordt vanaf 2023 structureel met circa € 1,8 miljoen verhoogd in verband met de tweede herziening van de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III). De regeling heeft als doel om de energie-efficiëntie van gebouwen te verbeteren. Naar aanleiding van EPBD III is er een verplichting geïntroduceerd voor het documenteren van de energieprestatie van een installatie, voor het installeren van zelfregulerende apparatuur per verblijfsruimte en voor laadinfrastructuur voor elektrische auto's. Ook zijn de eisen voor de energieprestatie van technische bouwsystemen en de keuring van verwarmingsinstallaties en airconditioningsystemen aangepast. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving.

Handhaving energielabel C kantoren

In het Bouwbesluit is vastgelegd dat per 1 januari 2023 een kantoor energielabel C of beter moet hebben om nog als kantoor gebruikt te mogen worden. De gemeente is het bevoegde gezag en handhaaft de wetgeving. Via de algemene uitkering ontvangen gemeenten compensatie voor de handhavingslasten voor de periode 2021 tot en met 2029. De VNG en het ministerie van BZK vinden dat toezicht en handhaving van deze maatregel voortvarend moet worden opgepakt. Zo wordt een duidelijk signaal afgegeven dat normerende maatregelen opgevolgd dienen te worden. De spreiding van het budget voor toezicht en handhaving over een lange periode, zoals oorspronkelijk gepland, is ongewenst. Daarom worden middelen naar voren gehaald, zodat het zwaartepunt van de financiering ligt in de jaren 2023 tot en met 2025. In de meicirculaire 2024 zullen de jaren 2026 tot en met 2029 worden verwerkt.

Effect overheveling brede regeling combinatiefuncties

In de meicirculaire zijn de middelen voor de brede regeling combinatiefuncties overgeheveld van het gemeentefonds naar de Brede SPUK. Dit heeft per saldo een klein negatief effect gehad.

Bijzondere bijstand en vroegsignalering

Het kabinet stelt in totaal € 200 miljoen voor de jaren 2022 tot en met 2024 beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Van dit bedrag is er in 2023 in totaal € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld (meicirculaire). Voor 2024 wordt ook in totaal € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld (cluster Participatie).

Rijksvaccinatieprogramma

Vanaf december 2019 krijgen zwangere vrouwen een maternale kinkhoestvaccinatie aangeboden door de Rijksoverheid. Vanaf 1 januari 2024 wordt de uitvoering van deze maternale kinkhoestvaccinatie formeel overgedragen aan de gemeenten. De maternale kinkhoestvaccinatie wordt dan toegevoegd aan de opsomming van vaccinaties in het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) zoals genoemd in artikel 11, tweede lid, in het Besluit publieke gezondheid. Bij deze septembercirculaire worden de bijbehorende middelen (circa € 4 miljoen per jaar) aan het gemeentefonds toegevoegd aan het cluster Sociale basisvoorzieningen.

Loon- en prijsbijstelling jeugdzorg

In de meicirculaire 2023 is de loon- en prijsbijstelling 2023 voor jeugdzorg, voor zover deze betrekking heeft op de reserveringen voor jeugdzorg op de aanvullende post, aan het gemeentefonds toegevoegd voor de jaren 2024 en 2025. In deze circulaire worden de middelen voor de loon- en prijsbijstelling 2022 over de reserveringen jeugdzorg op de aanvullende post toegekend. Ook deze overboeking heeft nu betrekking op 2024 (€ 45,2 miljoen) en 2025 (€ 27,1 miljoen), omdat voor die jaren de middelen van de aanvullende post zijn vrijgegeven. De middelen worden toegevoegd aan het cluster Individuele voorzieningen Jeugd.

Veilig wonen

De veiligheid van decentrale bestuurders is een vereiste voor het goed functioneren van het openbaar bestuur. Per 1 oktober 2023 wordt de werkgeversverantwoordelijkheid voor hun veiligheid daarom geëxpliciteerd met een wijziging van de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers. Ten behoeve van een veilige woonplek krijgen decentrale bestuurders een beveiligingsadvies op maat aangeboden. Bij de advisering zal een breder pakket van preventieve maatregelen worden gehanteerd, waaronder fysieke, elektronische en digitale maatregelen. Gemeenten dienen op basis van de nieuwe regeling het beveiligingsadvies altijd over te nemen en de uitvoering van de veiligheidsmaatregelen te bekostigen. Vanuit het programma Weerbaar Bestuur wordt hier een tegemoetkoming van € 2,4 miljoen per jaar tegenover gesteld voor de periode 2023-2026.

Septembercirculaire 2023	2023	2024	2025	2026	2027
Hogere algemeen uitkering	247	415	115	-77	476
Totaal te ramen (stel)posten	-31	-418	-516	-574	-572
Totaal te ramen taakmutaties	-16	-59	-26	-22	-15
Totaal	200	-62	-427	-673	-111

Vervolg

De vertaling van de algemene uitkering en de budgettaire consequenties daarvan voor 2023 worden gewijzigd in de begroting 2023. De meerjarige consequenties voor onze meerjarige begroting betrekken we bij het eerst volgende P&C document.